

MOTION 2024-02-08

Införande av DIS (Dynamiskt inköpssystem) i Umeå kommun

Vad är DIS?

DIS är ett dynamiskt inköpssystem som är en helt elektronisk metod för upphandling. Systemet är öppet för nya leverantörer under hela giltighetstiden och antalet leverantörer får inte begränsas. Det är ett flexibelt system som ökar möjligheterna att få in nya produkter och lösningar till upphandlande organisationer. Systemet liknar en vanlig upphandling men är en snabbare process.

Kort beskrivet kan man säga att anbudsgivaren inte är bunden vid ett avtal som säger att man måste leverera, utan man levererar när man kan. Vill regionen köpa tex potatis skickar den en signal i DIS:et. Finns det någon producent där som kan leverera så meddelar den hur mycket som finns att leverera och till vilket pris.

Noggrannare beskrivning av DIS

Den som upphandlar ska ange de kvalificeringskrav som en leverantör ska uppfylla för att bli godkänd i systemet. Kraven får avse behörighet att utöva yrkesverksamhet, ekonomiskt och finansiell ställning samt teknisk och yrkesmässig kapacitet. Här kan kommunen som uppköpare, utan att bryta mot någon lag, även med fördel ställa krav på att anbudsgivarna skall ha möjlighet att ta emot kommunen för studiebesök där produktionen sker. Detta begränsar området det går att upphandla ifrån, utan att det preciseras som lokalt.

Producenterna blir inte bunden till ett avtal, som kan vara svårt att uppfylla utifrån hur tex skörden slår.

Exempel: DIS-avropet på potatis ligger på 4 år 2023–2027.

Potatisodlaren har avsättning för hela sin skörd 2023 genom annan kanal och svarar inte på anbudsfrågan. År 2024 blir ett toppen år med superskörd och nu finns ett överskott, odlaren lägger in i DIS att potatis kan levereras om XX kg. År 2025 är ett normalår igen och potatisen säljs direkt till de ursprungliga kunderna/handlare.

Detta förutsätter att potatisodlaren är registrerad i DIS och godkänd som leverantör.

Varför införa ett ytterligare system för upphandling?

Därför att det är ett enklare sätt att kvalificera företagare tex livsmedelsproducenter som leverantörer till kommunen.

Som ett led i att förenkla och ge bättre möjlighet för att höja självförsörjningsgraden och öka livsmedelsproduktionen i regionen och i kommunerna. Något som kan vara till gagn för att vi ska ha tillgång på livsmedel även i "oroliga tider".

I Sverige håller livsmedelsproduktionen hög kvalitet med höga krav på djurskydd. Användningen av antibiotika och bekämpningsmedel inom jordbruket är hög globalt sett i världen och i Europa, men i Sverige är användningen försumbar just p.g.a att de höga kraven på bla djurhållningen följs.

Umeå kommun har alla förutsättningar för att kunna öka inköpen av lokalproducerade livsmedel. Att köpa mer närproducerade livsmedel stärker det lokala näringslivet, bidrar till att skatteunderlag ökas och stannar kvar i regionen och till att hålla landsbygden levande. Men då krävs det att man riggar för att produktionen ska öka genom att kommunen köper det som produceras nära och dessutom samtidigt gör det enklare för företagarna att lämna in anbud.

Har andra prövat på detta?

Ja, närmast till finns Region Västernorrland bland dem som låtit DIS tagit över från E-avrops-systemet.

I Västernorrland bland kommunerna är det Kramfors, Sollefteå, Ånge och Örnsköldsvik som genomfört DIS på livsmedlen nöt, lamm, fläsk, sylt, potatis och grönsaker/rotsaker. En kommun i Västerbotten som nyligen infört DIS på livsmedel är Lycksele kommun med mycket lyckat resultat.

Enligt Umeå kommuns lokala miljömål som antogs 2020 ska senast år 2025 erbjudas minst 50 procent lokalproducerade livsmedel inom kommunens verksamheter och bolag. Samma år ska 50 procent av livsmedel vara ekologiska. Det innebär att det är kort om tid för att målen ska hinna uppfyllas. I valet mellan lokalproducerad och ekologisk mat är Kristdemokraterna tydliga med att prioritera lokalproducerat eftersom ekologisk inte innebär per automatik att maten kommer från närområdet. Lokalproducerad mat innebär minskade transportkostnader samtidigt som det är ett stöd för lokal livsmedelsproduktion.

Detta borde vara av högsta intresse för Umeå kommun eftersom enligt kommunens lokala miljömål ska senast år 2025 erbjudas minst 50 procent lokalproducerade livsmedel inom kommunens verksamheter och bolag. Samma år ska 50 procent av livsmedel vara ekologiska. I valet mellan lokalproducerad och ekologisk mat är Kristdemokraterna tydliga med att prioritera lokalproducerat eftersom ekologisk inte innebär per automatik att maten kommer från närområdet. Lokalproducerad mat innebär minskade transportkostnader samtidigt som det är ett stöd för lokal livsmedelsproduktion. Vidare menar vi att det även exempelvis skulle kunna innefatta lokalt vilt, fågel och fisk då vi har ett rikt utbud och kommunen har kunniga landsbygdsföretagare även inom det området.

Läs mer här om DIS: <https://inkopsradet.se/kommunrio-i-samverkan-om-dis/>

Med anledning av ovanstående yrkar Kristdemokraterna att kommunfullmäktige beslutar

- Att Umeå kommun inför DIS (Dynamiskt inköpssystem)

Veronica Kerr
Kristdemokraterna